

૧૨૯૯૨૫૫ કુંજરજીવિધાપાઠ ગ્રંથાવલિ
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ
ઈશ્વર સ્તુતી.

શાર્દૂલ વિક્રિંડિત છંદ.

વંદું હું જગદીશ શીશ નમિને, વંદું ભુમીના પતી,
વંદું દુઃખ વિહારનાર વિભુને, વંદું સુધારો મતી;
વંદું હે અખિલેશ બેશ કરતા, વંદું હું વિશ્વેશ્વરા,
વંદું હું જગપાળ પ્રીતિથિ સદા, વંદું હું સર્વેશ્વરા.-૧
વંદું દુર્મતિ ટાળનાર વિભુને, વંદું દયાના નિધી,
વંદું વાણી સુધારનાર પ્રભુને, વંદું કૃપા જે કીધી;
વંદું પાણક પ્રાણિના સરવદા, વંદું હું વિશ્વંભરા,
વંદું દીન દયા નિધી દુઃખ હરા, વંદું દયાના ઝરા. ૨
વંદું ગાન પિતા જનો સકળને, વંદું હું બ્રાતાતને,
વંદું છો સુખકાર સર્વ જીવના, વંદું પિતા આપને;
વંદું સૃષ્ટિ અનાવનાર મશને, વંદું ગ્રહોના પિતા,
વંદું આપક સર્વદા સહુ સ્થળે, વંદું ધરી નમૃતા.-૩.
વંદું નાથ હું હાથ જેડિ તમને, વંદું દુઃખો સૌ ટળે,
વંદું આપ પ્રતાપ સર્વ સ્થળમાં, જેનાથિ શાંતિ મળે;
વંદું દોષ નિવારનાર હરિને, વંદું પ્રભૂ સર્વદા,
વંદું ટાળક તાપ આપ સહુના, વંદું ટળે આપદા.-૪.
વંદું નાથ અનાથના અવનિમાં, વંદું વિભૂ પ્રીતથી,
વંદું કાર્ય સુધારનાર જનનાં, વંદું સદા ચિત્તથી;
વંદું સત્ય તણાજ સ્નેહી તમને, વંદું હું પાદંબુજે,
વંદું વીનનિ તાત ધ્યાન ધરિને, વંદું સુખો આપજે.-૫

— પ્રભુનો ઉપકાર ન ભૂલવા વિષે. —

રાગ કવાલી.

ગયો ભૂલી પ્રવર્તિમાં, ખરું કતવ્ય જે તારું;
 અવિનાશી પ્રભુને તેં, વિસારી કાં દીધા વાર-ટેક.
 રહ્યા ગર્ભમાં જ્યારે, કરારો શું કર્યા ત્યારે;
 તમારું નામ નહિ ભુલું, પછી પસ્તાય શા સાર.—ગયો ભૂલી.
 સંબંધી જે બધા તારા, પ્રિય બંધુ અને દારા;
 ગળે ફાંસી કદી આવે, રહે વાતો કરી ન્યારું-ગયો ભૂલી.
 મુકી તેં રત્નને દીધું, અદ્યા આ કર્મ શું કીધું;
 ગયો બાળ બંધી હારી, વિષય લાગ્યું બહુ પ્યારું-ગયો ભૂલી.
 કહે જયરામ હે પ્રાણી, ન માની સંતની વાણી;
 કદી ચેતી નહીં ચાલે, ગતી થાશે ન હું ધારું.—ગયો ભૂલી.

—પૈસા એજ પરમેશ્વર છે.—

રાગ કવાલી.

અરે પૈસા અરે પૈસા, રહ્યું અધિન સૌ તારાં.
 બનાવે મૂર્ખને શાની, રખાવે વાત તું છાની;
 કરે છે ધર્મની ખ્વારી,—ટેક.
 મનાવે છે રૂકું તારું, વિના પૈસે બધું ખારું;
 ભરે છે ઢેક તો વારી.—રહ્યું અધિન.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૅપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૨૦૨

વર્ષિક

પુસ્તકનું નામ વ્યાતના નિયમો

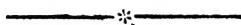
વિષય ૨૧૩૪૭૨૪ કું ૫૨૩૩૬૩૫૩

વસે છે તું વધારે ત્યાં, રહ્યા દાટી જમીનોમાં;

મળ ચાખે ન કંઈ સારી.-રહું અધિન.

હવે માગી રહું મારી, વધારે શું કહું ચાંપી;

ગયો જયરામ પણ હારી.-રહું અધિન.

—સંબંધીઓની પરીક્ષા.—

રાગ કવાલી.

સંબંધીની મળ જોવી, પડે છે કામ તે વારે,

હશે જો પાસમાં નાણું, મળતું જો જીવે ટાણું;

કહે આધિન છું તારે.-ટેક.

કદાપી જો દુઃખી દેખે, કશામાં તે નહિં લેખે;

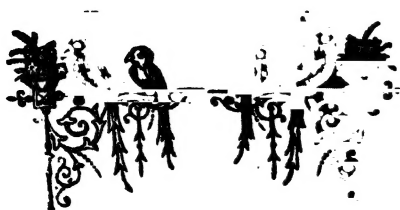
ગમે ના તે ઉભો દારે.-પડે છે કામ તે વારે.

કથાને શું કરું વાલા, દિસે જો હાથ આ ઠાલા;

જતો ઊઠી રહે બહારે.-પડે છે કામ તે વારે.

કહું છું હું હવે ચારો, પરાઈ આસના ધારો;

કહે જયરામ તે ત્યારે.-પડે છે કામ તે વારે.

શ્રી ૧૧.

સંવત ૧૯૭૩ના શ્રાવણ વદ ૧૪ ને વાર ગુરુ તારીખ ૧૫-૮-૧૯૧૭ અંગ્રેજી દીને જોગ લી. હમો નીચે સહીઓના કરનારાઓ કુંભાર અથવા કુંભારીઆ સુથાર સમક્ષ સાત ગામની પંચ મળી સર્વેએ આજરોજે પંચ એકઠી કરી તેમાં નીચે મુજબના ઠરાવો કીધા છે.

કલમો.

- ૧ આપણી ન્યાતમાં જગન તથા શીમંત તથા વેહેવા તથા મૈયત વગેરેના ખરચમાં કોઈએ પણ મધુપાન (દારૂ, તાડી) વાપરવા નહીં અને જો કોઈ પણ વાપરે તો પંચે નીચે મુજબ ઠરાવેલો દંડ રૂ. ૨૫૦ અંકે પચ્ચીસ લેવા સહી.
- ૨ છોકરા છોકરી બાપત—છોકરો જન્મે છે ત્યારે ઉંમર સાજો પહેરાવતા હતા તે અંધ ક્યો છે તે કદાચ પહેરાવે તો તેની પાસે રૂ. ૨૫૦ અંકે પચ્ચીસ દંડના લેવા સહી.
- ૩ નાની ઉંમરમાં વિવાહ કરે છે તે કરવાં નહીં. છોકરાની ઉંમર વર્ષ પાંચની હોવી જોઈએ અને છોકરીની વર્ષ

ત્રણની હોવી જોઈએ. સારખાદ વીવાહ કરવા તેથી નાની ઉંમરના કરેલા નહીં. કરે તો દંડ પંચની ધ્યાન મુજબ લેવો.

૪ છોકરાનો વિવાહ કરવા જય તેમાં મરદ એ જય અને સાકરનું પડીકું તથા પાવલી છોકરાના હાથમાં આપે તો તે વિવાહ સહી. સારખાદ સારો દીવસ જોઈ છોકરાને ત્યાંના છોકરીને ત્યાં જય તેની કુરસદે પણ વિવાહ નક્કી કહેવાય.

૫ વિવાહ નકકી થયા પછી છોકરો યા છોકરી કોઈ પણ જાતની ખોડવાળી હોય છતાં પણ તેના લગન કરવા સહી. લગન કર્યા બાદ ફારગતી કરે તો છોકરીનો બાપ અથવા તો છોકરાનો બાપ પંચે ઠરાવેલા રૂ. ૨૦૧૭ અંકે બસો એક પંચમાં આપે સહી. જે ફારગતી આપે તે આપે. તે રૂ. ૨૦૧૭ માંથી પંચના હક્કના રૂ. ૫૧૭ એકાવન કાપી બાકીના રૂ. ૧૫૦૭ ફારગતી લેનારને આપવા સહી. તેમાં કોઈનો હક નથી. પંચ એકઠી કરામણીના રૂ. બંને જણ આપે સહી. એ રીતની ફારગતી થઈ તેમાં કોઈ કોઈનો દાવો ચાલે નહીં, કરે તો રદ છે. ઉપર જણાવેલી રકમમાંથી કોઈ ઓછી વત્તી લે તો તે પંચનો ગુનેહગાર છે.

૬ નાના છોકરાનું ચોથીયું કરવું નહીં—વળી બીજું જેના ગામમાં એક માણસ હોય, અને પરજાતીવાળા સાથે સંબંધ હોય અને ખાંધીયા ભાર ગિતારવો હોય તો બ્રાહ્મણ ભોજન માસ ૧૭ એકપર જમાડે સારે નોતરું દઈ જમાડે.

- ૭ છોકરા છોકરીના લગન બાબત.—છોકરાના લગન થાય ત્યારે તે ઘણીને ત્યાં ગૃહશાંતકને દીવસે એકજ દીવસ જમણુ પોતાના મોહોલામાં આપે, અને સુખડી કરાવે તેમાં ફક્ત વાલ અને સુખડી પીરસે. પીવાનું તદ્દન બંધ છે.
- ૮ છોકરીના લગનમાં જે દીવસે જન પરણવા આવે તેજ દીવસે ખર્ચ જમણુનો કરે. અને બીજે દીવસે જન વિદાય કરે. એ લગનમાં સુખડી તદ્દન બંધજ છે. વળી જનવાળાને પહેરામણીમાં વાડકામાં રૂ. ૫ થી રૂ. ૧૨૫ સુધી મુકવા તથા વેવાઇ અને વેવાણુ બંનેને ઢાંકવા ખુશીથી ફાવે તે આપે સહી.
- ૯ શીમંતનો ખર્ચ બંધ કર્યો છે.—છોકરીને સાસરે ખોળો ભરે તે દીવસે છોકરીને લુગડાં આપવા હોય, તો તે બે માણસની સાથે મોકલી આપવા તથા જમાઇને જે આપવું હોય તે આપે અને છોકરીને લાડવે ઘાડવે વરાવે તો બે માણસ જઈ તેડી લાવે. આ દરાવથી જે આટો ચાલે તો તેની પાસે પંચ રૂ. ૧૦૫ દંડ લે સહી. છોકરીને છોકરો જન્મે તો બે માણસ જઈ તેડી લાવે. સૌ સૌના મોહોલામાં જે રીવાજ હોય તેના લક્ષના રૂપીયા લે.
- ૧૦ મરણુ બાબત.—જે ઘણીને ત્યાં ત્રીસ વરસથી ઉપરનું મરણુ થાય તોજ તેનો એક દીવસ ખર્ચ કરવો. એકથી ઉમરનાનો ખર્ચ કરવો નહીં અને જે ધરકું મરણુ પામ્યું હોય અને જે માણસને બે દીવસ કરવા હોય તો મોહોલાની પંચ મેળવી સલાહ લેવી અને ગુનેહગારી બદલ રૂ. ૫ અંકે પાંચ રૂપીયા આપી ખર્ચ કરે સહી.

૧૧ શહેરમાં કન્યા આપવા આવત.—નાતરાની કન્યા શહેરમાં આપવી નહીં. જે ઘણીને કન્યા આપવી હોય તો તે સાત ગામની પંચ એકઠી કરી સલાહ લેવી, ત્યારબાદ કન્યા આપવાનો ઠરાવ થાય. પુછ્યા સિવાય ઠરાવ થાય નહીં. કરે તો પંચની ધ્યાન મુજબ દંડ લેશે. શહેર સિવાય ગામડે આપવાની રજા છે.

૧૨ કોઈ માણસ સફરે જઈ પહોંચે આવે તો દેહ શુદ્ધ પ્રાયશ્ચિત કરાવી મોહોક્ષામાં ૩. ૨૥ આપી પગે લાગે તથા મોટી પંચના ૩. ૧૫ પંદર આપે સહી અને બીજી વખતે આવે ત્યારે પોતપોતાના મોહોક્ષામાંજ ૩. ૫૦ પાંચ આપે. પંચનો કંઈ હક્ક નહીં.

૧૩ આપણી સાત ગામની પંચનો માણસ તકરાર કરી ગુનેહગાર થયો હોય તો તે આસામી બીજી પંચમાં જાય તો ૩. ૫૦ એકાવન દંડના બદલ આપી જાય. અને જો તે આસામી મારામાર કરી સરકારમાં ફરીયાદ કરે અને પંચને પુછ્યા સીવાય જાય તો પંચ નીમે તે દંડ આપે સહી.

૧૪ સમસ્ત ગામની ફારગતીના ૩. ૫૦ એકાવન લેવામાં આવે છે તેમાંથી પંચના ૩. ૩૫ છત્રીસ કાપી લઈને તેના મોહોક્ષામાં અથવા તે ગામમાં ૩. ૧૫ આપી દેવા સહી,

૧૫ છોકરી પરણે ત્યારે ચોળી દાપાના ૩. ૨૫ અઢી છોકરીનો આપ આપે અને છોકરાવાળો લગન સંધાઈનો ૩. ૧૫ સવા આપે તથા લગ્ન હોમનો ૩. ૧૦ એક સામસામીનો આપે.

- ૧૩ છોકરીવાળાને ત્યાં પરગામથી રાત્રે જન આવે છે ત્યારે આપણાવાડાની જન હોય તો તેની પાસે તે વખતે કાંઈ લેવું નહીં. અને પારકાવાડાની જનવાળા પાસે રૂ. ૫ પાંચ લેવા. તે પણ સૌ સૌના મોહોલામાં લઈ રાખે.
- ૧૭ કોઈ માણસ વિવાહ કરવા જાય તો ઐરા ખીલકુલ જાય નહીં. ફક્ત એ મરદ જઈ કરી આવે. વળી જણસ ચડાવવા જાય તો પાંચ મરદ જાય વધારે જાય નહીં. જાય તેને ખીજે દીવસે વિદાય થાય. ત્રણ દીવસ રહે નહીં તેમ કોઈએ રાખવા નહીં.
- ૧૮ આણા વારવા જાય તો છોકરી તરફના ફક્ત એ મરદ જાય ને તેડી લાવે અને ખીજેજ દીવસે વિદાય થાય. ત્રીજે દિવસ રહે નહીં તેમ કોઈ રાખે પણ નહીં.
- ૧૯ સાત ગામની સમસ્ત પંચ મળે ત્યારે નીમેલા ઘરડા આવે અને આળગોપાળની પંચ હોય ત્યારે આળગોપાળ સર્વે આવે. ઘરડાની પંચ હોય અને કોઈ નહીં આવે તો તે માણસ પાસે રૂ. ૦-૮-૦ આના દંડ લેવો અને આળગોપાળ નહીં આવે તો તેની પાસે રૂ. ૦ ૪-૦ આના દંડ લેવો. પંચમાં સર્વે માણસોએ બપોરના બરોબર એ વાગે હાજર થવું. એ વાગ્યા પછી આવશે તેની પાસેથી ઉપર ઠરાવ્યા પ્રમાણેનો દંડ લેવામાં આવશે.

ઉપરની વીગતે તમામ શરતો કમુત્ત કરી આ કરારને દસ્તાવેજ હમેએ હમારી રાજ ખુશીથી તથા અક્કલ હોશીયારીથી તથા ખીનકેહ તથા સાવચેતીપણામાં લખ્યો છે. તે હમારે તથા હમારા વંશ વારસોને કમુલ મંજુર છે સહી. તે દસ્તાવેજ હમે સ્ટાંપની ઉપર લખ્યો છે તેની નકલ આ ચોપડીમાં છાપી પ્રસિદ્ધ કરી છે. તે સર્વે જ્ઞાતિ બંધુઓએ પોતાના ઘરમાં એકેક નકલ રાખીને

કોઠપણુ માણુસ સફરે જાય, અને લાંબી મુદત થાય તોપણુ દેશમાં આવતા નથી. માટે જે માણુસ ૬ વરસ સુધી દેશમાં નહીં આવે તો તેને સરકારી કાયદા પરમાણુ નોટીસ આપી, સરકારી પરવાનગી મેળવી પંચની સલાહ લઈ બીજી જગ્યાએ નાતરે જવું હોય તો જાય. તેમાં પણીયત ધણીનું કાંઈ ચાલે નહીં. એજ.

પરણુતી વખતે પદ્માની જનસ બાબત-આપણી જ્ઞાતીમાં લગન થાય ત્યાં સુધીમાં કુલે જનસ દેશાધ રીત પ્રમાણે ચડાવવી તેમાં રૂપાની કલ્લી. તથા વાંક હાથના જે તથા વોંટળા કાનના જે તથા ગળાની જનસ ચાર, (લીલક, સાંગલું, સાદા ચોકડા, ગાંડી.) ફક્ત તથા ઊંચે કાનનો વિંટલો ૧ તથા વોંટી નંગ ૨. રૂપાની, નાકની વાળી ૧, તથા લુગડાંની જોડ ૧ સારી રેશમી લેવી, બાદ રીતના રૂપીયા, ત્રણ જોડ લુગડાંના લે છે ૨૨૥ તે પ્રમાણે લેવા પણુ જે કન્થાના બાપ દાણીયું માગે તો તે રૂપિયા ૨૨૥ લે નહીં. ફક્ત દાણીયુંજ આપવું.

વિવાહ તોડવા બાબત-આપણા વાડાના બર કન્યા હોય અને પારકા વાડા સાથે સંબંધ થયો હોય તો. પારકા વાડા વારો વિવાહ તોડે તો આપણા વાડા વારો માણુસ પંચને ખબર આપી જાહેર કરે તેમાં તેનો ગુનો બીલકુલ ગણાશે નહીં. પંચ તરફથી તે બીન ગુનેગાર છે.

કતારગામ.

ફકીરચંદ પરસોતમ	ભિમેદરામ જયરામ	ગોવન કેશવ
ગોપાળ વનમાળી	નથુ રામજી	કાળા પરસોતમ
કેશવ રામજી	મકન નારણુ	વલ્લભ છીબા
બીબા ધનજી	વલ્લભ માવજી	ગીરધર ભગવાન

પરસોતમ રામજી
નારજી દુલા
ભાણા આવજી

કુબેર દીયાર
નારજી ભગવાન
ભૂલા ભીખા.

પેમા ગોવીંદ
નાગર દેવજી
વલભ ભગા

ગામ.વેડ.

ધનજી નારજી.
દેવા મંગળ
જીવજી નરસિંહ
રતનજી પીતાંબર

દીયાર કીકા
લખમજી જગા
હીરા ગોવન
નરસિંહ જગા.

ગોવન આવજી
જેરામ જીવજી
નાથા દીયાર
પચ્છા મકન

વરાહદી.

રતનજી રામજી
ગોવન નથુ
લખમજી માવજી.

ખુશાલ પુંજીયા
ભગા ભાણા

કેશવ દીયાળ
દાયા દેવજી

વરાહા.

વલભ મીઠા
કલાણ વણારસી

દયા વલભ

વલભ વણારસી

કુલપાડા.

કેશવ રતનજી

નરસિંહ દુલભ

માધવ દીયાર

ખોલવડ.

કારાં નરસિંહ.

ડભોલી.

ઝીણા રતનજી.

જ્યારે કામ પડે ત્યારે તે ઠરાવ મુજબ ચાલવું. તે ઠરાવથી ઉલટા ચાલનાર પાસેથી જ્ઞાતિના ઠરાવ મુજબ રૂ. ૧૦૧૫ એકસો એક લેવામાં આવશે. કોઇપણ કામ કરતી વખતે પંચના ધરડાની સલાહ લઇ કરશે તો ઉપરનો દંડ લેવામાં આવશે નહીં.

કતારગામના.

વેડના.

ફકીરાચંદ્ર પરસોતમ સ. દા. પો. નરોત્તમ પરસોતમ સ. દા. પોતે

ઊમેદરામ જયરામ	“ ”	ધનજી નારણ	“ ”
ગોવન કેશવ	“ ”	રતનજી પીતાંબર	“ ”
ગોપાળ વનમાળી	“ ”	દીયાર કીકા	“ ”
નાગર દેવજી	“ ”	ધરંદારામ મકન	“ ”
નારણ દુલા	“ ”	ગોવન બાવજી	“ ”
નારણ ભગવાન	“ ”	નાથા દીયાર	“ ”
ભાણા દેવજી	“ ”	નાથા રણછોડ	“ ”
કુબેર દીયાર	“ ”	નરસિંહ દુલભ	“ ”
પરસોતમ રામજી	“ ”	ખુશાલ પુંજયા	“ ”
લીંબા ધનજી	“ ”	જીવણ પુંજયા	“ ”
ભૂલા લીંબા	“ ”	ડભોલી.	
વલભ છીંબા	“ ”	ઝીણા રતનજી	“ ”
વલભ માવજી	“ ”	રતનજી માધવ	“ ”

વરાછલી તથા વરાછા તથા ફુલપોડા.

ગોવન નથુ	“ ”	ભગા ભાણા	“ ”
ખુશાલ બેચર	“ ”	દાયા વલભ	“ ”
નરોત્તમ વણાસી	“ ”	વલભ મીઠા	“ ”
ડાયા દેવજી	“ ”	કારા નરસિંહ	“ ”
પેમા જગા	“ ”	કેશવ રતનજી	“ ”

હું શા માટે રોજી છું.

ભાઈઓ ? તમને ખબર છે ? હું મારે માટે નથી રોતો, હું તમારે માટે રોજી છું. હું આપણી ભવિષ્યની પ્રજાના હિતને માટે રોજી છું. હું આપણી ન્યાતોના જીલમ માટે રોજી છું. હું આપણા ફોગટના ગુર્ખાઈ ભરેલા વહેમોને માટે રોજી છું આપણું સત્યાનાશ કહાડનારી આપણી માનીતી આભડછટને માટે રોજી છું. આપણે આપણા ધર્મના હાથ પગ બાંધીને તેને ટુંકી હદમાં કેદ કરેલો છે. તેને માટે હું રોજી છું. પ્રભુએ કૃપા કરીને આપણને જે મહાન પ્રુદ્ધિ આપેલી છે. તેનો આપણે ઊપયોગ કરતા નથી એ માટે હું રોજી છું આપણી દેશની ભવિષ્યની આશા જે નાના બચ્ચાંઓ, તેને યોગ્ય કેળવણી મળતી નથી એ જોઈને હું રોજી છું. આપણા હજારો ભાઈ બંધુઓ પીવાનો તથા નહારી ચીજોનો ખોરાક ખાઈ મસ્ત રહી પ્રપંચના વ્યવહારમાં સુખાનંદ માની આખરે ભીખારી હાલતમાં આવી પડવાનો ધંધો લઈ બેઠો છે ને દેશ ઉપર તથા ઘરમાં, પૃથ્વી ઉપર બોજ રૂપ થઈ પડેલા છે. તેને માટેજ હું રોજી છું. આપણા ચાલાક બાળકો આપણું પોતાનું વસ્તન જોઈને શીખે છે અને પછી દુનિયાદારીની હવા ખાધા પહેલાં મુખોને હાથે મુંડાઈ જાય છે. અને પોતાનો ભવ બાળી ધંધો નહીં થવાથી ભગવાં કપડાં પહેરવાનું કરી મા-આપને દુઃખ રૂપ થઈ પડે છે. તે સર્વે આપણી ચાલ ચલ્લગત જોઈનેજ શીખે છે. તેને માટેજ હું રોજી છું. ભાઈઓ ? મને રોવા દો. પેટ ભરીને રોવા દો. હું જેની આગળ

હૃદય ખોલીને રોઈ શકું એવા માણસો પણ ક્યાં છે ? બલે તમે મારાં આંસુઓ ન લુછી શકો પણ મારા મનના હેતુઓ તો સમજે મારા મનનું કહેવું એજ છે કે આપણી જ્ઞાતીમાં ઘણો ભાગ અભણ છે માટે ધર્મ બાબતમાં વધારે જ્ઞાન તો નહીં થાય. પણ પહેલું પગથીડું સતસંગ કરવો એજ છે તેમાંથી બધી બુદ્ધી સુઝ પડશે.

અર્થ શરિરથી, ચોરી, વ્યભિચાર, અને જીવની હિંસા.
વાણીથી, { પારકી નિંદા, જુકું બોલવું, સામાને કડવા
લાગે તેવા વચન કહેવા તે.

મનથી, નાના પ્રકારના તુચ્છ વિષયોની આશા કર્યા કરવી તે, ચિંતવન એટલે મનમાં સમરણ કરવું તે, દોષ બુદ્ધી એટલે પારકા ના અવગુણો જોવાની બુદ્ધિ તે.

આ નવ પ્રકારના સર્વ દોષો તે સજે તોજ સતસંગ ફળે છે. માટે એ સર્વ દોષો એની મેજેજ જતા રહે છે. તેનો સહેલો ઉપાય એજ કે સતસંગ કરવાથી આપો આપ મટી જાય છે. આવડો મોટો સતસંગનો પ્રમાવ છે. માટે પ્રત્યેક મનુષ્યે નિરંતર સતસંગ કરવો. તેનાથી પાપાત્મા પણ પુણ્યવાન અને પવિત્ર થાય છે અને તેમાંથી સર્વે રસ્તા મનુષ્યને જે શોધે તે મળે છે.

સત્સંગ પ્રતાપ.

જોકે સત્સંગ એટલો બધો ઉત્તમ છે. તોપણ જો તેને સેવન કરનાર પુરૂષમાં કેટલાક માહા અવગુણો હોય છે, તો તે (સત્સંગ) તેને પોતાના ઉત્તમ સ્વભાવ પ્રમાણે તરત ફળી શકતો નથી. એ અવગુણો એટલે દોષો કાયિક (શરિરથી ઉપજતા) વાચિક (વાણીથી ઉપજતો). અને માનસિક (મનથી ઉપજતા), એમ ત્રણ પ્રકારનાં અવગુણો આપણા મનુષ્યમાં રહે છે. અને તે અકેક અવગુણનો પ્રકાર છે તેના પણ ત્રણ ત્રણ પ્રકાર દરેકના છે. માટે જો એ સર્વ દોષોને જડમુળથી લગ્ન દે, તોજ તે પ્રાણીને સત્સંગ ફળે છે. એ દોષો સંબંધે કહ્યું છે કે:-

હુડો.

ચોરી, ચારી, લિંસતા, તનહિ દોષ હૈ તીન;
નિંદા, જુઠ, કઠોરતા, વાક આપદ્ય ઔ. મીન.
તૃણા ચિતવન, દોષ ખુદ્ધિ, તૃસિંહ ત્રે મન દોષ,
કાયિક, વાચિક, મનો કૈ, ત્રીધા દોષ તજ મન મોક્ષ.

સ્વર્ગ, મૃત્યુ અને પાતાલ, એ ત્રણે લોકનાં સર્વ સુખોને એક પક્ષામાં મુકીએ અને બીજા પક્ષામાં એક ક્ષણ ભરના સત્સંગનાં ફળરૂપ સુખને મુકીને તોળીએ તો, સત્સંગના સુખનું પદ્મું નમશે. અર્થાત બીજા બધાં સુખો સત્સંગ તોલે આવી શકશે નહિં એવો સત્સંગનો મહિમા અગાધ છે, જેનું માહાત્મ્ય કરવાને શેષ ને શંકર પણ અસમર્થ છે.

ન્યાતી બંધુઓને વિનંતી છે કે, આ બંધુ લખવાનું કારણ એ કે કામધંધા કરી સર્વે ભાઈ થાકી, એ ઘડી નબળા ગપાટા મારે છે તે જગોપર જરા વેદાંતની તથા ઈશ્વર ભક્તિની વાતો તથા હાલમાં પુસ્તકો ઘણી જાતના નિકળે છે તો એ ઘડી કથા વાર્તા સાંભળી જ્ઞાન મેળવશે તો તમારી મન શક્તિ નમ્ર થઈ થશે. જેથી પરમાત્મા તમારી ઉપર ધંધા રોજગાર વગેરેમાં સદાય થશે. એજ કારણ છે. નીતીથી નારાયણ પાસેજ રહે છે. વધારે લખવાનું કારણ કે ચોપડીમાં જગાં ઘણી ખાલી રહેવાથી પાનાની ભરતી કરવાને આપ બંધુઓને જરા દુરસદની વેળાએ વાંચવાને ન્યાતી તરફથી જરા શ્રમ લીધો છે. માટે એ શ્રમને જરા ધ્યાનમાં લઈ, શક્ષ્ણ કરશો. જેથી હમે તમારો માટે ઉપકાર માનીશું ?

લી. આપનો ન્યાતી બંધુ.

ઉમેદરામ જયરામની યથાયોગ્ય

શુભ ઇચ્છા કમુલ કરશે.

